

PROTOKOLL

Projekt	Kaitseväe keskpõlügeni REP
Teema	Detailse lahenduse eelnõu ja KSH aruande eelnõu avalik arutelu
Kuupäev	29.10.2018
Asukoht	Kadrina rahvamaja
Osalejad	Registreerimislehel
Protokollija	Maria Oravas

Päevakava	1. Kavandatava tegevuse, REPi ja KSH eelnõude tutvustus
	2. Küsimused ja ettepanekud

1. Kavandatava tegevuse, REPi ja KSH eelnõude tutvustus

- Koosoleku avamine ja üldine tutvustus – Tuuli Vors (T.V.)
- Kaitseväe keskpõlügeni (KVKP) ja kavandatava tegevuse kirjeldus – Tuuli Vors ja Argo Ristisaar (A.R.)
- Detailse lahenduse eelnõu tutvustus – Triin Lepland (T.L.)
- KSH aruande eelnõu tutvustus – Eike Riis (E.R.)
- Avalikul väljapanekul laekunud ettepanekud – Tuuli Vors
- Arutelu ja küsimustele vastamine

2. Küsimused ja ettepanekud

T. Herm: Kas on võimalik, et laskmine toimub teises/vales suunas (näiteks vasakult paremale)? Mis alale laskemoon sel juhul maandub? Kuidas on tagatud tsiviilelanike kaitse ohualal?

T.V.: Kõik sihtmärgid paigutatakse kindlale ettemääratud alale. Kõik sihtmärgialad asuvad Kaitseväe keskpõlügeni (edaspidi KVKP) territooriumil, kus laskmiste ajal on juurdepääs keelatud.

V. Pipenberg: Planeeringu ja KSH kaardid ei ole loetavad. Ka sõduritel on olemasolevate kaartide põhjal keeruline orienteeruda, kuna need on vanad, üldised ja seal ei ole näiteks isegi uusi teid peal. Kohalikud inimesed ei saa aru, millistel teedel nad liikuma peavad.

T.V.: Planeeringu kaartidel, kus on näidatud laiendatud ohuala, näeb üldiselt, kus ohuala piirid asuvad. Piiritähistuse töös vaadatakse projekteerimise tasemel kruntide piires, kuhu tähistus maha märgitakse. Probleemist, et sõdurid ei ole õigetes kohtades, ollakse juba teadlikud, nad ei tea mis kaardid neil kaasas on või ei oska neid lugeda. Brigaadiesindaja tegi meile Kuusalu avalikul arutelul ka vastava märkuse. Selle jaoks ongi hetkel toimuvad avalikud arutelud olulised, et selline informatsioon meieni jõuaks. See probleem on nüüd meie lahendada, näiteks varustada inimesed uute andmete ja kaartidega.

Maris Freudenthal (M.F.): Kui laiendatud ohualade piir pannakse täpsemalt paika, siis on olemas selline koht või viide, mis suunab sellise kaardi juurde, mida on võimalik rohkem sisse suumida ja täpsemalt vaadata kohapõhiselt.

T.Herm: Mis on planeerigu seos Lääne-Virumaaga ja Kadrina vallaga?

T.L.: Otsene juurdepääs KVKP-le toimub Kadrina vallast. Lisaks sellele KVKP kirdeosa piirneb Kadrina vallaga.

V.Pipenberg: Kui täna räägite vaid planeeringu olulistest keskkonnamõjudest, siis millised mõjud on mitteolulised?

E.R.: Näiteks välisõhu seisukohalt vaadates ei ületa KVKP-l toimuvad tegevused õhusaaste piirnorme väljapool KVKP-d asuvatel aladel. Mitteolulised mõjud on need, mis ei ole inimeste tervisele ohtlikud, mis keskkonda oluliselt ei kahjusta ning ei jäta endast pöördumatuid jälgi.

V. Pipenberg: Kas on võimalik mürauringuga lähemalt tutvuda?

E.R.: Mürauring on leitav KSH aruande lisana.

E. Heidmets: Kas müra modelleerimise tulemusena selgus, kas müratase suureneb või jääb samaks?

E.R.: Me ei võrrelnud seda. Me hindasime seda milliseks võib müratase kujuneda, siis kui planeeringulahendus realiseerub.

V. Pipenberg: Kas modelleeriti ka helikopterite ja lennukite põhjustatud müratasemete levikut?

E.R.: Ei, modelleerimine teostati vaid laskmistega kaasnevale mürale. Lennuliikluse ja transpordi kohta on KSH-s antud hinnang peamiselt varasemalt teostatud uuringute põhjal. Kõige hiljutisemad uuringud, mida kasutati, olid koostatud aastatel 2015 ja 2016. Viited kasutatud aruannetele on leitavad KSH aruandest. Uuringutest on selgunud, et müratasemete ületamised on toimunud, ent need on olnud lühiajalised. Mudelisse ei lisatud lennumüra, sest sel ajal, kui toimuvad lennuõppused, ei toimu laskeharjutusi.

E. Heidmets: Kuidas on teil plaanis kompenseerida seda, kui inimesed peavad suureneva müra tõttu oma elukohast lahkuma?

T.V.: Selliseid üldiseid kompensatsioonimeetmeid ei ole loodud. See oleneb konkreetsetest tingimustest, milline müratase seal on ning kas see ületab kehtestatud piirnorme.

T. Herm: Väitsite et kuivendamine ei mõjuta Valgejõe veerežiimi, ent võib oluliselt mõjutada ojade ja kraavide veerežiimi.

E.R.: See väide kehtib KVKP-l asuvate ojade ja kraavide kohta. Väljaspool KVKP asuvate ojade ja kraavide veerežiim ei muutu.

V. Pipenberg: Alkranel kasutas müra modelleerimiseks tarkvara nimega SoundPLAN. Mis moodulid seal on? Kas lennumüra modelleeriti SoundPLANi kasutades?

Maria Oravas (M.O.): SoundPLANis on moodulid liiklus-, rongi-, lennu- ja tööstusmüra arvutamiseks. Lennumüra ei modelleeritud, vaid selle kohta anti hinnang varasemate mõõtmiste alusel.

T. Herm: Kas müra levikuga on samamoodi nagu ojade ja kraavidega, et mõju KVKP piiridest väljapoole ei ulatu ja vaatlete seda vaid KVKP alal?

E.R.: Müratasemeid vaadeldakse ikka elamualadel (sh väljaspool KVKP-d), millele on kehtestatud vastavad müra piirnormid.

T. Herm: Kas oskate nimetada konkreetseid külasid Kadrina vallas, mis jäävad kõrgete müratasemete piirkonda?

E.R.: KSH aruandes on välja toodud tabel majapidamiste kohta, mis jäävad kriitilise müratsooni sisse. Kaitseväljal on nende majapidamiste osas ülesanne rakendada müra leevendavaid meetmeid.

V. Pipenberg: Internetist lugedes selgub, et kui siseruumides on öisel ajal müratase 40 dB, siis on tegu probleemiga, ent kui õues on öisel ajal 45 dB, siis on kõik normis.

E.R.: Jah, nii on.

V. Pipenberg: Umbes 5 aastat tagasi rajas KOV Kaitseväljal rahade eest minu kodu juurde tee ja suured kraavid, ent tänasel päeval on tee väga halvas olukorras. Just sissesõiduteed on väga kehvast olukorras. Kuidas parandate minu liikumisvõimalusi?

E.R.: Tee tuleb taastada endisesse olukorda. See ei sõltu planeeringust. See on Kaitseväljal igapäevase tegevuse teema. Kaitseväljal ehitab endale teed otse Tapalt KVKP-le, mis vähendab vajadust Kaitseväljal tehnikaga avalikel teedel liikumiseks. Teema lisatakse KSH aruandesse. Mis on Teie ettepanek?

V. Pipenberg: Planeeringusse tuleb kindlasti lisada, et juurdepääsuteedele peab olema hea ligipääs.

Kaupo Kaasik (K.K.): Tee rekonstrueerimine toimus koostöös kohaliku omavalitsusega. Materjal, mida kasutati tee rekonstrueerimisel, ei vastanud hilisemal kontrollil kehtivatele nõuetele, seetõttu on tee täna halvas olukorras. Sama probleem on tekkinud ka teiste teede puhul. Paar aastat pole KVKP teed rahastust saanud, ent väiksemaid teeparandusi on tehtud. Raha, et teed asfalteerida, ei ole. Probleemist ollakse teadlikud.

V. Pipenberg: Mis tähendab piiranguvööndi ulatus kuni 2 km KVKP piirist? Mida tohib ehitada selles vööndis?

T.V.: Ehitusseadustikus on loetletud objektid, millele kehtib piiranguvöönd. KVKP on üks nendest objektidest, millel on riigikaitse ehitise piiranguvöönd. Seetõttu vaatab KVKP piiranguvööndisse kavandatava ehitise ehitusloa üle Kaitseministeerium, kes peab andma ehitusloale omapoolse koostööstuse. Harjutusväli peab säilitama oma tööväime. Seega vaatab Kaitseministeerium, kas ehitise püstitamine piiranguvööndisse võib vähendada harjutusväljal tööväimet või see ei avalda mõju.

E.Heidmets: Aga kui minu maa jääb 2 km piiranguvööndi sisse, kas ma ei või enam enda maale uut elumaja püstitada?

T.V.: Saate ehitada küll, kuid Kaitseministeerium ütleb Teile, et peate sel juhul arvestama sellega, et siin on KVKP ning piirkonnas võivad levida teatavad müratasemed, mille kohta on tehtud ka uuringud. Kehtivad müranormid sellest ei muutu.

E.Heidmets: Kas see tähendab seda, et varem seda müra ei olnud ja nüüd piiranguvööndi kehtestamisega see müra tekib?

T.V.: See müra oli ka varem, müratasemed ei muutu.

M.F.: Piiranguvöönd on olemas juba aastast 2015, mil võeti vastav määrus vastu, millega kehtestati riigikaitsele ehitistele piiranguvöönd.

T. Herm: Mis mõju piiranguvöönd endaga kaasa toob?

M.F.: Piiranguvöönd ei põhjusta täiendavaid mõjusid. Piiranguvöönd oli ka varem olemas. Ehitusluba taotledes küsitakse vaid kooskõlastust Kaitseministeeriumi käest ja ka teiste asjakohaste asutuste käest.

T. Herm: Kas minu kinnisvara väärtus ei kahane seoses piiranguvööndiga?

M.F.: Kinnisvara väärtus ei kahane. Te võite oma maale endiselt hooneid juurde ehitada. Tuleb vaid ehitusluba Kaitseministeeriumiga kooskõlastada. Ehitusloa taotlemine käib elektroonselt. Teie ise ei pea Kaitseministeeriumiga kooskõlastama, Teie esitate vaid elektroonse taotluse ehitusregistrile. Ka teised ehitusload tuleb kooskõlastada kas siis Maanteeametiga, Päästeametiga, Keskkonnaametiga vm asutusega. See kooskõlastamine ei ole seotud vaid KVKP piiranguvööndis ehitamisega. Seega Kaitseministeeriumi hinnangul ei too piiranguvöönd kaasa kinnisvara väärtuse kahanemist.

V. Pipenberg: Mida mõtlete riigitee all? Kas sinna kuuluvad ka külateed?

T.L.: Külateed kuuluvad valla- ja/või erateede alla.

E. Heidmets: Antud projekt on tehtud teatavate relvade ja laskemoona kasutamisele. Mis siis saab kui tahetakse hakata katsetama uut/teist tüüpi relvasid ja tehnikat? Kas tehakse uued müramõõtmised?

E.R.: Jah, tehakse uued müramõõtmised, kui võimsamaid relvi hakatakse kasutama.

M.F.: Planeering on tehtud sellisel viisil, et on arvestatud ka tulevikuolukorraga.

T.L.: Planeeringut ei pea tegema uuesti, kui relvasid või laskemoona muudetakse, kuna planeering ei määra kasutatavate relvade liiki ja täpseid asukohti, kus neid kasutatakse. Kui müraolukord või mõni muu olukord muutub, siis on planeeringus märgitud, et tuleb teha KSH eelhindang, kus otsustatakse, kas muudatusel on oluline mõju tuvastatud. Kui on oluline mõju tuvastatud, siis tuleb viia läbi täismahus KSH ja koostada uuesti ka erinevad uuringud (sh mürauuring).

V. Pipenberg: Mis on sellest planeeringust kasu kohalikule elanikule?

T.V.: Kohaliku inimese jaoks jätkub tegevus harjutusväljal samasugusel viisil, nagu see seni toimunud on. Kaitseministeeriumi ja Kaitseväge jaoks muutub see, et nad saavad ehitada laskevälju ja Kaitseväge saab läbi viia harjutusi, mis riik talle ülesandeks on pannud.

V. Pipenberg: Kui suur tõenäosus on, et meie tehtud ettepanekutega arvestatakse? Projekt on ju juba valmis.

T.L.: Planeeringuprotsess kestab veel päris pikalt, tulevad kooskõlastamised ning üks avalikustamine veel. Kõik ettepanekud, mis on avalikul väljapanekul kirjalikult esitatud, on meil kajastatud tabelina, kus on kirjas, kas ettepanekuga arvestatakse või ei arvestata. Ja kui ei arvestata, siis on lisatud ka põhjendus, miks seda ei tehta. Ka tänasest koosolekust tuleb protokoll, kus kõik tehtud ettepanekud on üles märgitud, ning kui tuleb järgmine avalikustamine, siis on kõigil võimalus ise kontrollida, kas tehtud ettepanekutega on arvestatud.

K.K.: See planeering ei ole lõpp. Tekkinud probleemidega tegeletakse ka hiljem edasi. Näiteks tee parandamise ettepanek on miski, millega tegeletakse igal pool üle Eesti. Meie huvi pole inimeste ärakolimise oma kodust. Meie eesmärk on see, et inimesed saaksid oma kodus edasi elada.

